

سَمَاءُ لَمْ يَأْكُلْ مِمَّا خَلَقَ بَشَرًا
 ۱۳۰۷

يَجْشَنُ كَوْنًا لِي نَشْرًا لِنُورِ فَنِي وَإِذْ بِي هَفْتُهُ لِكُ غَنَةً

یو لیلره مخصوص اولان برلر کاملاً خالی و سربست بولور و بوجته کرک داخله، کرک خارجاً ایستیلدیکی کبی تزیین و تفریش اوله سیلیر. بوندن باشقه، الکتریک محرکی، اویله بخارله حرکت ایدن، سفینه لرده کی ماینه وصو قازانک تولید ایلهدیکی محاذیری ده ظهوره کتیرمن. بوکی بر سفینه ده اویله اوست، باش کیرله دیجی، کومور توزی اولسادینی کبی ماینه لرده کی باغ قوقوسی، وقوه بصری قارارنن سیاه دومان، ماینه کورولتییسی یوقدر.

سفینه الکتریک دورانی سایه سنده حرکت ایستدیکی جهته له صویر اوزرنده سسینر، صداسیز، نظافت و حسن اندام ایله سیر ایدر و حرکتی موجب اولان قوه عجبیه نی انظار عامه دن اخفا ایدر.

موجب محظوظیت اولان شو احواله تائیس نهی سواخلنک چیزارنده کی لطافت ضم ایدیله جک اولورسه لوندره خلقتک بوله بر تزه دن نه درجه متلذذ اوله جغنی آکلامق کوچ برشی دکلدیر.

(مابعدی وار) ابراهیم

جغرافیه

قطب شمالی مسدوسی

(غرنلاند) ده ساحلین ساحله قدر اولان سیاحت کاشفانه سیله اشهار ایدن دوقور (ناتسن [°]) نامنده بر کنج، بوکره قطب شمالیه واصل اولوق ایچون یکی بریول بولش اولدیغنی ادعا ایتکده در. بوذات سائر مسلک رفیق لری نه نسبتله کورکوسر اولقله برابرک جره تلی اولدیقندن بون جهان نظر نده ادعاسنی فعلاً اثبات ایتک اوزره کله جک یازه — نیجه سنه لر در فراقلن کبی بوزلرجه فن قهرمانلرنسک مدفن عومیمسی اولان — اودیار مجهوله طوغرو و بهرنک بوغازی طریقله حرکت ایتکله قرار ویرمشدیر.

[*] بوذات ۱۸۸۹ سنه سی شباط اوائلنده ایکی بری قلاوز، بر خدیمچی برده رفیقندن عبارت اولان کوچوک بر فرقه ایله غرنلاندک شرق ساحلین غربه قدر کیده یلکله — بیک درلو زحمتلر — موفق اوله یلشدیر.

ایسه او درجه مکمل اولدی که متعاقباً کلن سنه ک یاز موستنده سکر سفینه تجهیز ایتکله و نه رک نقاط سائر سنده یکی استاسیونلر بنا ایتکله لزوم کور ووندی. وهر موستده قومبانیه ک سفینه لری بر قاچ عدد تزیاید ایتکله باشلادی. ایسته یکن سنه یاز موستنده قومبانیه ک سفینه سی عددی اون ایکی، استاسیونک عددی ده آلتی به بالغ اولدی. دیگر طرفندن، ۱۸۹۰ سنه سنده ادیمبورغ شهر نده کشاد ایدیلن الکتریک سرکیسی ایچون مخصوصاً درت عدد الکتریک سفینه سی انشا ایدیلدی.

بو سفینه لر سرکینک تا ایچنه قدر کیرن بر قانال اوزرنده بش ایدن زیاده بر مدت بولجی واشیا طاشیهرق اجرای سیر و سفر ایتشیر و تقریباً تمش بش بیک بولجی طاشیلشدر.

برده تزه فیثاتک یکر می ساتیم کی غایت دون اولماسی سرکیده بولان اهالی ایچون الکتریک سفینه سیله کر مک آرزوسنی تزیاید ایتشدر؛ حتی قانال اوزرنده الکتریک سفینه سیله کر مک سرکینک اگ دلکشا اکنجیلرندن بری اولمشدر.

مؤخرأ بو درت سفینه «لافاشایر» ک متعدد کوللرندن بری اولان «ون دهمه» ک نقل اوله رق تائیس نه رنده اولدینی کبی بر اجرت جزئیه ایله خدمت نقلیه ده قوللانیلدی. راز صوکره (ایمیچ) قومبانیه ک باشلادینی شو اثره دیگر لری طرفندن اتباع اولقله (وودحاوز) و (راوسون) قومبانیه سی دخی الکتریک سفینه لری انشاسنه باشلادی. بو قومبانیه ۱۸۹۰ سنه سنده درت و ۱۸۹۱ سنه سنده دخی یدی عدد سفینه انشا ایستی. بوسه ایسه لوندره ده تائیس نهی اوزرنده الکتریک سفینه لرنک صورت ترقیمی فوق العاده دنیله جک درجه ده شایان حیرت بولشمدر. شمعی بو نوع کوچوک الکتریک سفینه لرنک بخار ایله ایشله ین تزه سفینه لریسه رقابت ایدمجه ک درجه ده کسب ایلهدیکی موفیتک اسبابی نظر تدقیدن کیرم:

بر الکتریک صندالنده، قوه الکتریکیه نی حاصل ایدن آلترلر کافه سی اوطور و له جق محللر ک آلتنه وضع اولندیقندن

(ژینن) ه منسوب اولدیغه حکم ایتمشدر ا فضلہ اولهرق
ینه غرنلاند ساحلنده بر نوع باستون بولمیش و طرز
اعمالندن آمریقادہکی (آلاسقا) مملکتہ مخصوص اولدیغی
آکلاشیہلر ق بولنده ژینن بشایاسی آلوب کتیرن
آقتینک سوقیله سوروکلوب کلدیکنه شہ ابدیلہ مشدر .
حاصلی ، (نانسن) بر چوق آمریقا وسیریا اودونلر .

نکده بردوزیہ غرنلاند ساحلہ کلوب دوشدکلری
کورمکله بویله بر جریان حقیقه موجود اولدیغه قناعت
کاملہ حاصل ایتشد .

شمدی ، (نانسن) ک تشببت ایتدیکی شی ، امکانک
مساعدا اولهیلہجکی قدر محکم اولق اوزره آغاجدن
ایکی یوز طونیلاتلق بر کی انشا ایتکدر . درونسه
— کئی یالکر آتی میل بر سرعت ویرجک قدر —
کوجوک بر ماکینه وضع اولهجق و اشدن قیچہ قدر انبار
یایلوب بوده اون ایکی نفره بش سنہ تمامیلہ کفایت
ایلهیلہجک طعام ایله بنہ او مقدار کوموری استعاب
ایلهیلہجکدر . بوندن باشقه سفینہک هر طرفی چلیک
لوحہلرله تحکیم ایدیلرک شمال طرفلرندہ سیر سفان
ایچون الکمهک بر مانع طبیعی اولان بیوک بوز پارچہلرله
صیقشدیریلدیغی زمان قولایقلہ صویک بوزنہ چققیلهجک
بر حالہ اعمال اولهجقدر . ایشته دوقور نانسن بوجه
ایله انشا ایدہجکی سفینہیه را کبکلهجک یاز ہرنک
بوغازندن قیام ایله یکیسیریا آطہلرینہ کیدہجک ، واورادندہ
کشف ایتدیکی جریانہ قاتلق اوزره طوغردن طوغریہ
شمال بولنی طوتورق ایلرلہ مکہ باقہجقدر . کئج سیاح بو
حال ایله کیدہ کیدہ طبیعی قطبک یاقینہ اولسون واصل
اولہیلہجکئی ، و آندن صوکرہ سفینہی محو اولسہ بیلہ
جریانک سوقیله اوتیہ بری سیر ایتکدہ اولان بوز
پارچہلرندن برینہ آتلاہرق عاقبت البتہ بر ساحلہ اوغراہجغی
قویا امید ایدیور .

§

فقط ، دیگر بر «فرقہ سیاحت» رئیس بولسان
(جنرال غریلی) (نانسن) ک فکرینی یاکلش بولہرق آنک

کئج دوقورک ظنی ، غرنلاندک شرق ساحلندن
جنوبہ طوغرو جریان ایدر بر بویوک قطب آقتیسی
بولدیغی اساسہ مبتنی اولدیغندن فن نقطہ نظرجه شایان
قبول کورولیور . بو آقتی لافلا ۲۵۰ میل وسعتندہ
اولوب کوندہ ہیچ اولماز سہ ایکی میل سرعتلہ جریان
ایتکدہدر .

جریانک جنوبہ طوغرو آلوب کوتورمکدہ اولدیغی
صولر قطب دکزلرندن کسکدہ اولدیغندن آنلرک برینی
طولدورمق اوزره مطلقا سیریا سواحیلہ ہرنک بوغازندن
دخی قطبہ طوغرو صولر جریان ایتک لازم کایر ، یعنی
غرنلاندک شرق ساحلندن جریان ایدن آقتی ، ہرنک
بوغازی ، سیریا نہرلری ، یکی زامبل آقتیسی موسم
یاغورلریلہ بحر محیط قطبیہ کسکدہ اولان صولرک
فضلہسنی جنوبہ طوغرو آیر کوتورر . یکی زامبل
آقتیسی شرقہ طوغرو ، ہرنک بوغازی آقتیسی ایسہ
غربہ طوغرو جریان ایدر . صوکرہ بوایکی جریان مقابل ،
آسیانک الک بویوک نہرلرندن (لہنا) نک منصی یاقیندہ
بولتان یکی سیریا آطہلری جوارندہ بر برینہ قاووشہرق
طوغردن طوغریہ غرنلاند ساحاتی طوتورور .
شوفرضہ نظراً بو آقتینک — انشی جریاندہ — قطب
شمالیدن ، یاخود ہیچ اولماز سہ آنک یاقینندن کچمہسی لازم
کایر .

دوقورک نتیجہ تفکراتسہ کورہ ، بویله بر جریانک
حقیقه موجود اولدیغی اثبات ایتک اوزره الدہ بر قاج
دلیل قویدہ واردر : مثلاً — درونسدہ کیردن یالکر
مشہور (مہولیل) قورتولہ بیلن — (ژینن) سفینہی
طاغہسی طرفندن ہرنک بوغازینک شمال جہتلرندہ
ترک اولندقدن صوکرہ آقتیہ قابیلہرق ایکی سنہ متعادیاً
شمال غربیہ طوغرو سورولمیش ونہایت ، یوقازیدہ سوبلہ
دیگمز جریان قطبینک منشأ مفروضی یاقینلرندہ بولتان
یکی سیریا آطہلرینہ کلہرک اورادندہ شمالہ طوغرو طالب
کیتشد . بوندن باشقه سفینہ مذکورہ نک غینندن اوج
سنہ صوکرہ غرنلاندک جنوب غربی ساحلندہ بعض
آلات و اشیا ظہور ایتشدر کہ کورن ارباب وقوف آنلرک

فصل ششم

تلیت زاویه مستوی

(مابعد عدد ۴۱)

شوراده کی اون برنجی شکله متانی سویلنیلان شیردن شویله بر نتیجه حصوله کاور که اگر دل موازیسی ب ح و خطین موازین بینده کی ب ح بعد اقصینه نظر ا م نقطه سی ب نسبتده اوله رق اخذ ایدلد کد انصرکه چیزلش ایسه ب ح خطک اوزرنده و یا خود نهایتده کاش ب نقطه سندن اعتبار ا نقطه سی م = د = ه اوزونلقده اولان برخط مستقیمک دیگر نهایتی یله ب خطی ب مثلو بر نقطه ده قطع ایدله اشو ه خطی ول خطک قطع ایدلدی ط نقطه سنک بر طرفی د = قدر اولور ایسه اوبر طرفی م قدر اولور یعنی ط = د = اولدینی کی ط = م اولور بوصورته ب ب خط قاطعنک ب ط قسمنک د اولدینی معلوم ایسه ب ط قسمی مطلقا م در واکر ب ط قسمنک م اولدینی معلوم ایسه ط و قسمی مطلقا د در زیرا ه اوزونلقده اولان برخط مستقیمک اوزرنده او خطک ایکی نهایتندن اعتباراً ب نسبتده ط مثلو یالکز بر نقطه بولوبینه اونبسته دیگر نقطه بولنه من بوجهته ه خطک د قسمی آریلور ایسه باقیسی م قدر اولور واکر م قسمی آریلور ایسه باقیسی د قدر اولور (اصول هندسه مقاله ۳ فائده ۱۸۲)

(تنبیہ ۱۸) - (شکل ۱۱) هر قتی بر مثلث مثلا ب ط ح مثلثک اوج ضلعنک طولاری معلوم اولسه و ب اوج ضلعندن بالفرض ط ح ضلعی اصلا برندن حرکت ایتوب ثابت طورر ایکن ط ح ب ضلعاری اورادن قالدیرلوب بعده اوطوللرایله ضلعنک جهتری تبدل ایتامک شرطیله ب ط ح متانی رسم ایدله ب نقطه سی بنه اسکی بولدینی ب نقطه سه تصادفی ایدر بشقه بر طرفه تصادفی ایتجززیرا ط ح ضلعنک ثابت اولمسندن طولای ط نهایته ح نهایت اعتبار ایدیلان ط ح نقطه لری دخی حرکت ایتدیکی جهته ط ح خطیله ح خطاری ایتده بنه ب نقطه سندن ققاطع ایدرلر بشقه بر نقطه ده ققاطع ایتسی مطلقا ط طولی و یا خسود ح ط طولی و یا خود هر ایکسی بردن تزیاد و یا تنقص مثلو بر عارضه ب اوغرا مغله اوله جنی هر نقدر بدیی ایسه ده ذکر ی ايجاب ایلمشدر .

اصلا قطب شمالی به واصل اوله مایه جغنی نشر ایتدیکی بر مقاله ده اوزون اوزادی به ایضاح ایتش ، و نتیجه اوله رق ده بوندن موکره نحوه ایله اولورسه اولسون (قطب شمالی به سیاحت) تشبی کنیدی کوز کوره تهلکیه آتق کی آچقندن آجیغه دلیلک نوعندن برشی اولدینی اعلان ایتمشدر .

(غریبی) اولاً : اوله قطب مرکز لرنده ، بوزلر آراسنده سهولته سیر ایدیه سیله جک برکی ، خصوصیه مثلاً یکری بش قدم نختنده قسوجه بوز بارچه لرینک میلیونلرجه طونه به بالغ اولان شدت مضامه لرینه سالماً مقاومت ایدیه سیله جک قدر متین برکی اعمال ایتک ممکن اولمادینی ، ثانیاً : قطب دیارلرینک احوال طبیعی سیله تصورک فوقده اولان دزو دلرو مهلک لری حالیه کوز اوکنه کتیریلدیکی صورته (ناسنه) ک اصل امید ی اولان یکی سیر یا آطه لری اوکندن شماله طوغرو جریان ایله برابر سیر ایتک ، دهانی بشردن هیچ برینک آتق باصه مادیقی و بلکه باصا مایه جنی ایصسر و مجهول بر دکر اوزرنده مستقیم اوله رق ایکی یک میلدن زیاده برسیاحت دیمک اوله جغندن مدش دکل ، هر حاله تمامیه مهلک اولدینی تجربه کارانه بر لسان ایله اثبات ایدیور . غریبی برده قطب شمالینک آچیق بر دکر ایله محاط اولمقدن زیاده بالا احتمال اوزری یاصی تیه لی بوز بارچه لرله اورولمش بر کوچوک قطعده ن عبارت اولماسی لازم کله چکنی ده آریجه افاده ایدیور .

الحاصل ، جنرال ، (ناسنه) ک افکار باطله به تبعته بویه برسیاحتیه جرأت ایله دیکنی علناً بیان ایدمک کنج دو قوره بویه اولومی آزار جهسنه تشبثرده بولمقدن ایسه خالصه سنده اوتوروب استراحتله وقت کچیره منی توصیه ایتلکده در ! باقیلر سه جنرالک بو اوغورده بذل وجود ایدر جهسنه چالیشدینی خالده عاقبت موفق اوله مایه برق آرتق کندنه یاس کتیرمش اولدینی و کندی کی سائر لر ی نه بو یولده نافله یره اوغرا شتقدن خالصه منع ایتکده بولدینی آکلا شیلور . باقلم نتیجه نه به منجر اولور ؟

ابراهیم عشق